

Examensbeskrivning - Ämneslärare (KPU)

Beslutande	Forsknings- och utbildningsnämnden (FUN)
Dokumentansvarig	Studieadministration
Version	1
Träder i kraft	2020-10-22
Ersätter	Dnr U 2022/79

Upphör gälla 2022-06-30 med övergångsbestämmelser till 2026-06-30.

Benämning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.
Degree of bachelor of arts/ science in upper secondary education

Utbildningsnivå

Grundnivå.

Omfattning

210 högskolepoäng

Examensfordringar

Nationella krav

En student som har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning kan avlägga ämneslärarexamen på grundnivå eller avancerad nivå. I förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen och förordningen (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå finns det bestämmelser om de krav som studenten ska uppfylla för en sådan examen.

Omfattning

Ämneslärarexamen som avses ge behörighet att undervisa i ett undervisningsämne uppnås om den totala poängomfattningen av den kompletterande pedagogiska utbildningen och de tidigare ämnesstudierna, inklusive ett examensarbete om minst 15

högskolepoäng, är

- 210 högskolepoäng om examen ges med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Högskolan får bestämma vilket undervisningsämne kravet i första stycket ska gälla. Ämnet får dock inte vara ett yrkesämne.

Självständigt arbete

För examen krävs även att studenten före, eller inom ramen för, den kompletterande pedagogiska utbildningen har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 högskolepoäng examensarbete.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

Lokala krav

Fullgjorda kursfordringar om 210 hp i enlighet med utbildningsplanen för Kompletterande Pedagogisk Utbildning, 90 hp, samt högskolestudier om minst 120 hp inklusive självständigt arbete om 15 hp i ett undervisningsämne uppfyller examenskraven enligt de nationella examensmålen för ämneslärare examen.

Mål

Nationella mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,

- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Övergångsbestämmelser

2014:1070

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Den som före den 1 januari 2015 har påbörjat en utbildning enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen har rätt att slutföra utbildningen enligt de äldre bestämmelserna.

2017:894

1. Denna förordning träder i kraft den 2 juli 2018.

2. Den som före den 2 juli 2018 har påbörjat en utbildning till ämneslärare enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till en tidpunkt efter ikraftträdandet med att påbörja utbildningen har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av december 2024.

2018:1508

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Förordningen tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.

2021:1341

1. Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2022 i fråga om 4-8 a §§ och i övrigt den 1 juli 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för examina som utfärdas efter utgången av juni 2022, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dessförinnan.

3. Den som före den 1 juli 2022 har påbörjat en utbildning till en ämneslärarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att få en examen enligt de äldre bestämmelserna om krav för examen, dock längst till och med utgången av juni 2026

Äldre bestämmelser gäller fortfarande för examina som utfärdas efter utgången av juni 2022, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dessförinnan.

Ämnen för inriktning mot gymnasieskolan delas in i följande grupper:

1. engelska, matematik, modersmål, svenska och svenska som andraspråk,

2. grekiska, latin, moderna språk och teckenspråk,

3. filosofi, företagsekonomi, geografi, historia, juridik, psykologi, religionskunskap och samhällskunskap,

4. biologi, fysik, kemi, naturkunskap och teknik,

5. idrott och hälsa, och

6. bild, dans, musik och teater.